

ת"פ 49922/12/13 - מדינת ישראל נגד י מ

09 יולי 2014

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 49922-12-13 מדינת ישראל נ' מ
ת"פ 49912-12-13

בפני כב' השופט אמיר דורון
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אלי מימוני
י מ
ע"י ב"כ עו"ד שמעון תורג'מן

גזר דין

רקע

1. הנאשם, לאחר הודייתו בעובדות כתב אישום מתוקן, הורשע במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ואיומים, שהן עבירות לפי סעיפים 382(ג) ו-192 בחוק העונשין, תשל"ז - 1977, בהתאמה.
2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 21.12.13, בבית בני הזוג בבאר שבע, תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין, בכך שחבט בה עם ידו בראשה, והשליך לעברה בקבוק תינוק שפגע בראשה אף הוא. כתוצאה מן האמור, נגרמה למתלוננת חבלה בדמות נפיחות בצדו הימני של מצחה.
3. ביום 23.12.13, בבית בני הזוג בבאר שבע, איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה בה, בכך שלאחר שסירבה להצעתו, לפיה תחתום היא על תצהיר בו מוותרת על חזקת בנם המשותף, אמר לה שייקח ממנה את הילד, וזאת בכוונה להפחידה.

טיעוני הצדדים:

תסקירי שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם, בו נסקרו קורות חייו בהיבטים שונים, וממנו עולה כי הנאשם, בן 51, עלה ארצה מקווקז בשנת 1975, התגרש מאשתו הראשונה, ומצוי בקשר זוגי עם המתלוננת כידועים בציבור. הוא אב ל-3 ילדים מיחסיו עם גרושתו, וסב לשניים מילדיהם. כמו כן, הוא אב לילד בן שנתיים מיחסיו עם המתלוננת.

בשבע השנים האחרונות עובד כאחראי על עובדי שמירה וניקיון ב"ר".

מאישור רפואי שהציג עולה כי הוא חולה בסוכרת ומטופל באינסולין. כמו כן, עבר צנתור, מטופל תרופתית ומצוי במעקב רפואי על רקע בעיות לבביות.

לדבריו, החל לעבוד בגיל 14, עת עזב לימודיו, שירת שירות צבאי מלא כנהג, והשלים 10 שנות לימוד. תיאר משבר רגשי אליו נקלע על רקע הליכי גירושין והוצאה לפועל אותם עבר. לדבריו, תקופת משבר זו לוותה בדיכאון ובחוסר תפקוד במישורי החיים השונים.

הנאשם תיאר קשר תקין עם גרושתו וילדיהם הבוגרים.

לדבריו, שלוש השנים האחרונות במערכת יחסיו עם בת זוגו הנוכחית, היא המתלוננת, היו קשות ביותר מבחינתו, לוו בחוסר תקשורת, מריבות ובמצבי כעס רבים ביניהם. כמו כן, תיאר דחיסה רגשית ותחושת ייאוש מצדו.

הודה בפני השירות בביצוע העבירה נשוא האישום באופן חלקי, ולקח אחריות באופן חלקי. לדבריו, ביום האירוע רצה לקחת את הילד, אך אשתו התנגדה ופרץ יכוח ביניהם. הוא הודה כי חש כעס ושבעקבותיו קילל את בת זוגו, צעק והשליך את בקבוק התינוק, אך לא בכוונה לפגוע בה, והכחיש ביצועה של עבירת התקיפה בה הודה בבית המשפט. בהתייחסו לעבירת האיומים, הודה כי אמר לבת זוגו כי ברצונו לקחת את הילד, אך התקשה לראות בדבריו איומים.

שירות המבחן התרשם, כי למרות שהודה במסגרת הסדר הטיעון ומודה באופן חלקי במעשיו, מתקשה בהתמודדות רגשית עם ההליך המשפטי ומשמעות הימצאותו אשם בביצוע העבירה.

המתלוננת מסרה לשירות המבחן, כי למרות הקושי שהיה להם בשנים האחרונות, סבורה כי הנאשם אדם טוב והביעה רצונה בהמשך הקשר עימו תוך שילובם בטיפול במרכז לנפגעי אלימות, אך הוסיפה כי הלה לא הגיע לשיחה במרכז, הגם שהוזמן.

שירות המבחן התרשם, כי מדובר במערכת יחסים מורכבת, בין השאר, על רקע פערי גילאים, הבדלים אישיותיים, פערי מנטליות, עמדות, ציפיות, צרכים שונים וקשיי תקשורת.

מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה כי נדון על עבירת אלימות אחת מחוץ למשפחה, ללא מעורבות פלילית אחרת.

שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם בעל מערכת ערכים ואורח חיים נורמטיביים, המביע מוטיבציה כנה לניהול אורח חיים נורמטיבי ויציב. עם זאת, התרשם השירות כי הנאשם בעל נוקשות מחשבתית ורגשית, מתקשה בביטוי רגשי, וכי במצבי כעס נוטה לדחיסה רגשית. לכך נוספים אלמנטים תרבותיים הנותנים דגש לעמדות פטריארכליות.

שירות המבחן סבר, כי שלל האלמנטים האמורים, מעלים את הצורך בהתערבות טיפולית שתפחית את גורמי הסיכון.

לאחר שהוצע הטיפול לנאשם, התקשה הלה לתת תשובה ברורה בנוגע לעמדתו בהקשר זה. עם זאת, התרשם השירות כי הנאשם עובר תהליך חיובי ומשמעותי, המלווה בהתלבטות רבה, וסיכם עמו כי עד למועד הדיון המשפטי יגבש החלטתו בעניין.

לאור האמור, באם יביע הנאשם רצונו לקשר עם השירות במעמד הדיון, ימליץ השירות על דחיית הדיון בחודשיים נוספים, לבחינת רצונו ושילובו בטיפול. במצב זה, השירות העריך כי ניתן לשקול בקשתו לביטול תנאי מעצר הבית, שלדבריו מקשים עליו בעבודה. כמו כן, לעניין בקשתו לביטול הרשעתו בדיון, סבור השירות כי היענות לבקשה תהיה רלוונטית, באם יביע הנאשם רצונו לקשר טיפולי הנותן דגש על בחינה עצמית ולקיחת אחריות.

הראיות לעונש:

5. במסגרת זו, העידה מטעם הנאשם המתלוננת - הגב' מרינה מרצקי, שציינה כי כיום המצב בין בני הזוג תקין. הרחקת הנאשם מביתם, אינו עונש בלבדי כלפי הנאשם, אלא גם כלפיה וכלפי בנם. ביקשה כי לא ייגזר על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות, שכן מצבם הכלכלי בכי רע, אין לה מנגנוני תמיכה שכן היא לבד בארץ. ציינה כי אינה פוחדת מהנאשם.

6. **ב"כ המאשימה**, ציין כי הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם ההגנה על בטחונו של אדם, על כבוד המשפחה ועל חירות האישה בפרט.

לדבריו, הגם שכתב האישום מציין שני מועדים שונים לביצוע העבירות, הרי שאין מדובר במעידה חד-פעמית.

ניסיונות שירות המבחן לשילוב הנאשם בהליך טיפולי עלו בתוהו, וגם כיום טוען הנאשם, באמצעות סנגורו, כי הוא נותן עדיפות למקום עבודתו ולפרנסתו, ולא רואה כל צורך בהליך טיפולי.

לטענתו, מתחם הענישה הראוי לעבירת איומים, נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל, ומתחם הענישה הראוי לעבירת אלימות כלפי בת זוג, נע בין מאסר על תנאי ל-8 חודשי מאסר בפועל.

הפנתה לפסיקה בעניין, לצורך ביסוס טענתו.

המאשימה עתרה לגזירת עונש הנאשם בתוך המתחם אותו הציגה.

7. **ב"כ הנאשם** טען כי ההפניה לתסקיר הייתה ייזומה, נוכח בקשת הנאשם לשקול ביטול הרשעתו, מחשש כי הדבר יחבל בהמשך העסקתו. בתוך כך, ציין כי מעסיקו של הנאשם הבהיר כי האחרון יוכל להמשיך בעבודתו, היות שתפקידו הוא בניהול עובדים, ולא כרוך בהחזקת נשק.

לדבריו, ככל שסבור ביהמ"ש כי יש מקום להטיל צו מבחן, והדבר ייעשה תוך התחשבות במגבלות התעסוקתיות של

הנאשם, הרי שהלה יעשה מאמץ כן לשמור על קשר מסוים עם שירות המבחן. ברם, ככל שהדבר ידרוש מפגשים אינטנסיביים שיתנגשו עם אילוצי עבודתו האובייקטיביים, לא יוכל הנאשם להתחייב לכך, שכן, גם על פי התסקיר השירות, פרנסתו הינה החלק המרכזי של חייו. מדובר על נאשם לא צעיר, ששומר על רצף תעסוקתי ומפרנס משפחה.

לתפיסתו, הפסיקה אליה הפנתה המאשימה אינה רלוונטית בנסיבותיה למקרה הנדון.

הסכים לקביעה כי הנאשם ביצע עבירה, אך טען כי מהותה לא כוללת איומים לפגיעה בגוף או בנפש, אלא איום במימוש זכות, שאמנם מהווה עבירת איומים, אך לא במובן שהמאשימה טוענת.

שני האירועים נשואי כתב האישום נסובו סביב הטיפול בתינוק, והענישה צריכה להיגזר מאחד משניהם, ובהתייחס לעבירת התקיפה.

מעשי הנאשם מצויים ברף הנמוך, ביחס לעבירות האלימות. חבלת המתלוננת נגרמה מפגיעת בקבוק שחזר מקיר אליו השליכו הנאשם, ללא כל כוונה לפגוע בה.

באם תתקבל עתירת המאשימה, תהפוך משפחתו של הנאשם ממשפחה נורמטיבית ומתפרנסת, למשפחת סעד, ובכך אין משום אינטרס ציבורי.

לדבריו אין לחרוג ממתחם ענישה שנע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי עבודות שירות, וכי ישנה תשתית לסיים את התיק בענישה של מאסר על תנאי. הוסיף, כי התיק אינו מתאים לעבודות שירות, ומבקש לגזור את הדין.

8. הנאשם הביע צער על מעשיו, וטען שמעולם לא נקלע למצבים דומים. מציין היותו בן 51, איש עבודה ובעל משפחה, המפרנס את בת זוגו ואת ילדיו.

ציין כי אם לא תינתן לו ברירה אחרת, יגיע למפגשים שייקבעו לו ע"י שירות המבחן, אך טוען כי הדבר יפגע בעבודתו, שכן, לדבריו, עבודתו איננה שגרתית ובתפקידו הוא מנהלם של כ- 100 עובדים.

קביעת המתחם ההולם

הערכים המוגנים:

9. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשם במקרה זה, הינם שלמות גופו וכבודו של אדם, במקרה זה של המתלוננת -ושמירה על התנהלות תקינה, נעדרת אלימות, בתא המשפחתי, ואילו בעבירת האיומים היא פגיעה בתחושת הביטחון והחירות של המאויים תוך יצירת מצג והפעלת לחץ על המאויים כי מושא האיום יתממש, דבר

המוביל לפגיעה בתחושת השלווה של המאויים.

אלימות במשפחה הינה בבחינת נגע חברתי שיש להילחם בו מחמת היותו כזה המסכן לא רק את שלמות גוף המתלונן או המתלוננת, אלא גם ערכים חברתיים ברורים ובסיסים, בלעדיהם לא נוכל להיחשב כחברה נאורה ומתוקנת.

כחלק מהמלחמה בנגע של תופעת האלימות במשפחה, רף הענישה, אותו ראוי שבית המשפט יתווה, הינו רף גבוה.

לעניין זה ראה ע"פ 2157/92 פדידה נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים].

"תופעה זו של אלימות בתוך המשפחה, הייתה לנגע שפשט בחברה, ויש לעוקרו על ידי עונשים הולמים, למען ישמע וירא המערער ולמען ישמעו ויראו עבריינים בכוח אחרים. בכגון דא יש להחמיר בדינו של הנאשם, הן מתוך הבעת שאט נפש והוקעת מעשיו והן מתוך מגמה של הרתעה."

ואף לא למותר לציין, כי ביהמ"ש העליון, במספר הזדמנויות, הביע עמדתו כי מעשי אלימות במשפחה הינם מעשים שיש לגנותם והעביר מסר חד משמעי באשר לחומרה הנלוות אליהם.

לעניין זה ראה ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים](11.10.2007).

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי."

יש חשיבות להוקיע מבצעי עבירת איומים, במיוחד עת מבקשים אנו להעניק הגנה ותחושת ביטחון למאויים בכוח או בפועל. (ראו את ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373, בעמ' 378).

10. מעיון בפסיקה הקיימת במקרים דומים בחלקם, עולה התמונה הבאה:

ברע"פ 182/13 נעם משה נ' מדינת ישראל (21.1.2013) אישרו בתי המשפט המחוזי והעליון את גזר דינו של הנאשם שכלל 8 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות אלימות ואיומים כלפי אשתו, בשני אישומים שונים, וזאת גם בהעדר עבר פלילי.

בת.פ. (ב"ש) 37911-12-12 מדינת ישראל נ' אלהוזייל (17.4.2013) נדון מקרה דומה של בעל שהיכה את אשתו, כשהוא בגילופין. באותו מקרה סירב הנאשם לתסקיר של שירות המבחן ואף סירב לקבל חוות דעת הממונה על עבודות שירות. הוא נדון לעונש של 4 חודשי מאסר בפועל, וזאת לאחר שנקבע מתחם עונש הולם שנע בין

עמוד 5

מאסר מותנה ל- 7 חודשי מאסר.

בת.פ. (ב"ש) 12880-10-11 **מדינת ישראל נ' אלטלאקה** (20.5.2013) נדון מקרה אחר של נאשם שבמספר הזדמנויות תקף את אשתו ההרה ואיים עליה. באותו מקרה היו הנסיבות חמורות מהמקרה שלפנינו ומתחם הענישה נקבע שם למתחם שנע בין 3 חודשי מאסר בפועל ועד ל- 12 חודשי מאסר בפועל, ובסופו של דבר נגזר על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

בת.פ. (ב"ש) 22880-01-12 **מדינת ישראל נ' אבו עיסא** (8.7.2013) נדון מקרה דומה שם גם כן תקף נאשם את אשתו פעמיים בהפרש של שבועיים. מתחם העונש ההולם שנקבע שם נע בין מאסר מותנה ל- 10 חודשי מאסר בפועל.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה החלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא.

כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

11. במסגרת זו יש לקחת בחשבון את העובדה, כי מדובר בעבירות שבוצעו כלפי בת זוגו של הנאשם, וזאת במקום בו אמורה לחוש את תחושת הביטחון המרבית - ביתה.

על פי כתב האישום, מדובר בעבירות שבוצעו לאחר מחשבה, גם אם רגעית, אך בהחלט אין כל אינדיקציה כי מדובר במעשה שנבע ממצוקה, מכורח או מצורך שיכלו להיחשב כנסיבה מקלה או מפחיתה במקרה דנן.

12. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות מרכזי ובלבדי. הנאשם היה מודע למעשיו ויכול היה להבין הפסול בהם, עוד בטרם ביצעם.

13. הנזק שנגרם ממעשי הנאשם אינו מהחמורים, אך יכול היה להיות נזק חמור נוכח העובדה כי הנאשם השליך בקבוק שפגע בראש המתלוננת.

14. הגם שמדובר בשתי עבירות שונות, שבוצעו בשני תאריכים שונים, הרי שנוכח העובדה כי מדובר בזהות הנאשם והקורבן בשני המקרים, ומדובר באירועים שנסבו סביב מחלוקת אחת - ילדם של בני הזוג, וכן העובדה כי בוצעו בהפרש של יומיים בלבד אחד מהשני באותו מקום, הרי שאני קובע כי ייחשב הדבר כאירוע אחד וייקבע בגינו מתחם ענישה אחד.

לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאני קובע כי מתחם העונש במקרה זה, נע בין מאסר מותנה, לבין 6 חודשי מאסר

בפועל, זאת לצד רכיבי ענישה אחרים.

האם יש מקום לסטייה ממתחם הענישה:

15. אין חולק כי סטייה כזו, אפשרית במקרה בו מתרשם בית המשפט, כי הדרך לשיקום הנאשם פתוחה בפניו.

במקרה דנן, התרשמתי מאפיק שיקומי זה בהתייחס לנאשם, גם אם מדובר באפיק שהוא בבחינת דרך בה הנאשם מתקשה לצעוד.

לקחתי בחשבון העובדה, כי מדובר בנאשם שבמסגרת הטיעונים לעונש, הצהיר כי היה ובית המשפט יסבור שיש מקום להליך טיפולי בעניינו, יירתם לעניין.

חששו של הנאשם מהליך טיפולי בנסיבות תיק זה, נבע מהחשש כי ההליך יפגע במקור הכנסתו. חשש זה מקבל משנה תוקף בדברי המתלוננת בפני.

נוכח האמור, אני מוצא שיש מקום שלא לחרוג ממתחם הענישה אותו קבעתי לעיל, אלא יש למקם את הענישה בתיק זה בצמוד לרף התחתון שלו.

למסקנה זו הגעתי נוכח העובדה כי בסופו של דבר הודה הנאשם והורשע בעבירה שאין להקל בה ראש, ואין לסיים את ההליך בעניינה בעונש הפחות מעונש צופה עתיד.

זאת ועוד, מובהר כי במידה והנאשם לא יקפיד על ההליך הטיפולי בעניינו, והמסגרת השיקומית הנגזרת הימנו, יובא עניינו מחדש לבית המשפט, אשר יוכל לגזור עליו עונשים נוספים בגין תיק זה.

מדובר בחוזה הנכרת בין החברה באמצעות בית המשפט, לבין הנאשם. ינצל הנאשם להיטיב דרכיו בשל חוזה זה, ייטב הדבר לשני הצדדים. לא ינצל האמון שניתן בו, יהא חשוף, כאמור לעיל, לענישה חמורה יותר בתיק זה.

גזירת העונש

16. בגזירת העונש, המצוי בתוך המתחם העונש ההולם, או מחוץ לו בהתקיים התנאים המתאימים, יש לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40'א' לחוק) כפי שהן רלוונטיות לתיק דנן;

א. מדובר בנאשם שלחובתו אין הרשעות קודמות. הנאשם ביצע עבירה של התנהגות פרועה במקום ציבורי בשנת 2012, וההליך המשפטי בעניינו הסתיים באי הרשעה.

- ב. מדובר בנאשם שמצבו הבריאותי אינו שפיר, כעולה בתסקיר שירות המבחן.
- ג. מדובר במי שלקח אחריות, גם אם חלקית משהו, על ביצוע מעשיו, אך הירתמותו להליך הטיפולי, מהווה מדד חיובי המהווה שיקול משמעותי במערכת שיקולי הענישה בתיק דנן.
- ד. שליחת הנאשם למאסר שיכול להיות מבוצע בעבודות שירות, עלולה לפגוע במקור פרנסתו, ומכאן שבנסיבות תיק זה, ייפגע הדבר גם במתלוננת ובילדם, הסמוכים לשולחן הנאשם.
- ה. לקחתי בחשבון כי מדובר בנאשם שהודה בכתב אישום מתוקן, חסך זמן שיפוטי והעדת המתלוננת על כל המשתמע מכך.
17. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, לחומרה ולקולא, גוזר אני על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 6 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת התנאי כל עבירת אלימות.
- ב. 5 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת התנאי כל עבירת איומים.
- ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 5,000 ₪ להימנע מביצוע עבירת אלימות לרבות איומים במשך שנתיים מהיום. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות זו תוך 5 ימים מהיום, ייאסר למשך 10 ימים לשם כפיית החתימה על ההתחייבות.
- ד. אני קובע, כי הנאשם יעמוד בתקופת מבחן בת 12 חודשים מהיום, בה יהיה תחת פיקוח שירות המבחן. הנאשם ישתלב בהליך טיפולי ככל שיידרש, זאת לפי קביעת קצין מבחן. שירות המבחן, מתבקש להתחשב, במידת האפשר, בעבודת הנאשם, כך שישולב בהליך טיפולי לאחר סיום שעות העבודה.
- הנאשם מוזהר בזאת, כי במידה ויפר הנחיות שירות המבחן בתקופת המבחן האמורה, ישוב עניינו לדיון בבית המשפט, ויהא בית המשפט רשאי להשית עליו עונשים נוספים ואחרים בגין תיק זה.
- ה. ככל שקיימת הפקדה בתיק מ"ת 49912-12-13 תושב זו לנאשם, זאת כל עוד אין מניעה חוקית לעשות כן.

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לשירות המבחן.

ניתנה והודעה היום י"א תמוז תשע"ד, 09/07/2014 במעמד הנוכחים.

אמיר דורון, שופט

הוקדעלידיגל מלול